

טסינים וירדן - ומאבק על המקומות בכנסת ובמשלה הבאה

מול היסטוריה
שני מנהיגי המערך, מאיר יערי (מימין) ועקב חזן, שניהם מתקרבים במהירות ליוכל ה-80. בעוד חזן נחשב כנץ, ושולל את הפרייה מן המערך, נחשב יערי כיונה, אך תומך בקיום המערך.

צעירים
אחד מנציגי הצעירים, הקיצוניים בדעתם למען פרישה מהמערך, יעקב ("יוקי") אבישי מקיבוץ זך, פרש מ"מפ"ם ערב הבחירות האחרונות, וחזר עתה, "כדי להשפיע לפרוש". יוקי מאיים לעזוב אם ימשך המערך.

לא כן מצבו של יהודה יודין. למרות שהכנסת הנוכחית היא הראשונה שבה מכהן יודין, הוא התגלה כאכזבה מוחלטת בכל הנוגע לפעילות פרלמנטרית או ציבורית. פעילי "מפ"ם, שרק מעטים מהם היו רוצים לראות את יודין בכנסת הבאה, יודעים זאת, ולכן הם מפעילים על יודין לחצים כבדים, אשר בוודאי יעלו יפה, שיפנה את מקומו.

זכות ההצבעה בוועדה המרכזת. אפרת, לעומתו, נחשב כאחד הפעילים החרוצים והיסודיים ביותר והוא בעל ניסיון רב בנושאי מינהלה רפואית, מן התקופה שבה כיהן כאחד מראשי קופת חולים. מצביעי "מפ"ם זכרו, בעת ההצבעה, כי אחד התיקים שאותו יקבלו כימעט בטוח, יהיה תיק הבריאות, ועובדה זו מעלה את סיכוייו של אפרת.

משתי כהונות רצופות. החלטה זו מעמידה במצב קשה שלושה מנושאי משרות בכירות במיפלגה: ויקטור שמיטוב, ה' מכהן עתה בקדנציה השנייה שלו כשר, וחבריי הכנסת דב זכין וחייקה גרוסמן. ש' כשנה הבאה ישלימו שמונה שנים בכנסת. אין ספק כי שמיטוב מהווה בעייה המורה. הוא הכוכב העולה במיפלגה, והשפעתו בה גדולה. מעטים היו רוצים

חו הצעירים מהשמאל. כמה מההחלטות של ועידת מפ"ם מהוות תנאים למיפגה לגת העבודה לעצם המשך המערך. החלטות הוועידה דורשות גיבוש תוכנית להסדרת שלום כולל, המבוססת על הבטחת ביטחונה של ישראל, אך לא על סיפוחי שטחים. מפ"ם דורשת, כי ישראל תצהיר על נכונותה לפנות שטחים מוחזקים בסיני, בגדה ובגולן, לסגת נסיגה מרחיקת-לכת

ועידת השיעור הלבן

על אחד המקומות שיתפנו יתחרה מועמד ערבי מטעם מפ"ם. בעיקר יהיה הדבר נכון אם תופיע מפ"ם ברשימה נפרדת. בקשר למקום הערבי בסיעת מפ"ם בכנסת הבאה, במקומו של עבדאלעזיז זועבי שנפטר, מוכר שמו של איברהים שבאט. אין ספק, כי ככל שיתקרב מועד ההחלטה על המשך המערך וככל שיתקרב מועד הבחירות לכנסת הבאה, יגבר המאבק הפנימי במפ"ם וגליו יגלוש מעבר לתחומיה המוגדרים של מיפלגה זו.

בעיית הקדנציה השנייה מדאיגה גם את חברי הכנסת הפעלתית חייקה גרוסמן. אולם גרוסמן יודעת כי ברשימת מפ"ם חייבת להופיע אשה, והיא גם יודעת שלמפ"ם אין דמות נשית שתוכל להציג לבחירות, מלבדה. גם גרוסמן, כשמיטוב, מקווה כי חוק שתי הקדנציות ישונה. למרות החתול השחור שעבר בין מוכרי מפ"ם מאיר תלמי לבין מנהיגי המיפלגה, יעקב חזן, מובטח מקומו של תלמי ברשימת המועמדים לכנסת הבאה.

לראותו מחוץ לממשלה רק בגלל ההחלטה שאי אפשר לכהן יותר מפעמיים. לפעילי מפ"ם ברור גם, שאם שמיטוב לא יבחר לממשלה, הם יאלצו לבחור לתפקיד שר את ח"כ אליעזר רונן, ולכן מתנגדים רובם. רונן הוא האנפאן-טריבל של "שדה הכותנה", כפי שכונתה ועידת מפ"ם משום שלל ראשיה שיבה שבלט בה. אולם החלוקה במיפלגה היא כזו, שאחד השרים חייב לבוא מהקיבוץ והאחר מהעיר. למפ"ם לא יהיה מועמד עירוני אחר מלבד רונן, אם אומנם יאלץ ש' טוב לוותר על השרות.

תוך תיקוני-גבול הכרחיים המתחייבים מצרכי ביטחונה ומרצונה לשלום. תוכנית השלום של מפ"ם, כפי שהות' וותה בוועידה וזכתה באישורה, קובעת כי המשאיו המתן עם ירדן ועם כל גורם מוסמך, יושחת על קיום שתי מדינות עצמאיות ריבוניות, ישראל מזה ומדינה ערבית-פלסטינית מזה. "המדינה שכנה זו תבוא לכלל מימוש ההגדרה העצמית של העם הערבי הפלסטיני."

הן בגלל סיבה זו, והן בגלל התמיכה הגדולה בשמיטוב, קיים סיכוי גדול ביותר כי ההחלטה בדבר איסור הקדנציה השלישית תבוטל, או שתועבר החלטה שבה יצויין כי שמיטוב הוא חייג, וינתן לו להמשיך לשבת בממשלה.

היו אלה פשרות מפ"מיות טיפוסיות. ה' דיבור על, "כל גורם מוסמך" יכול להת' פרש כפתיחת פתח למשאומתן עם אש"ף, מבלי שזה ייאמר בפירוש. הנוסח "שתי מדינות" יכול להתפרש כהסכמה להקמת מדינה פלסטינית בגדה, את כשליטת הקפי' תה של מדינה "שלישית" בין ישראל ויר' דן. שתי ההחלטות המפורשות שהוגשו לוועדה המתמדת - הצעת הימין נגד מדינה פלסטינית, והצעת השמאל בעד מדינה פלסטינית "שלישית" - נידחו.

שני ימי הוועידה, שנערכו על הדשאים רחבי-הידיים והמרוקים של כפר המכביה, הפכו פסטיבל צבעוני. מלבד בעת ההצבעות, או כאשר נאם מי מחברי ריכוז מפ"ם, הגוף העליון של מיפלגה זו, כמעט שלא נכחו אנשים באלום מריבתם ישבו על הדשא. רחצו באחת מארבע בריכות-השחייה שבמלון, או שתו קפה. אך למרות שהריבצה על הדשא, הישיבה על שפת הבריכה או ליד שולחנות-הארוכל ניראו כמנוחה. הם נוצלו עליידי מנהיגי המיפלגה לשיחות, ולסחיסת הבטחות מצירי הוועידה לתמיכה אישית.

למפ"ם יש שיטה מיוחדת, בנוף הפוליטי הישראלי. לבחירת שליחה לממשלה ולכ' נסת. ועדה מרכות בת 800 חברים בוחרת, בהצבעה שמיית חשאית. את מועמדי המיפ' לגה לממשלה * ורק אחרי-כך, גסיכנ בהצ' בעה שמיית חשאית, את המועמדים לכנסת. על כל ההצבעות האלה מרחפת, כחרב חדה, החלטה המיפלגה שאיש מנבחריה לא יוכל לכהן באותו תפקיד משך יותר

כיסאות ריקים
אחד מסממני ועידת מפ"ם, שנערכה בכפר-המכביה, היה אולם-הידיונים הריק, בעוד מרבית הצירים מבלים על מידשאות כפר-המכביה, ליד בריכות-השחייה, בקטפריה או בחדר-האוכל. גם כאשר התכנסו הצירים באולם, הם ישבו בו, כמו בכית-הבראה, עם הרגליים על הכיסאות.

על מקומו של רונן מתחרים שניים: ח"כ דב זכין מקיבוץ הלבות-הבשן, וח"כ אהרון אפרת. לזכין הצעיר, השואף למיש' רת שר בכל מאודו, תהווה הממשלה פיתרון לבעיית שתי הקדנציות שלו. הוא מכהן עתה בקדנציה השנייה של הכנסת ולא יוכל להמשיך בה. מישרת שר אינה מתנגשת, לפי החלטת מפ"ם, עם מישרת חבר-כנסת. זכין פועל בתודשים האחרונים בשיטות אמריקאיות כדי להבטיח את בחירתו. שיטות אלה זרות, אומנם, למפ"ם, אך מוכיחות את יעילותן גם במיקרה זה. הוא שולח כרטיסי-ברכה, סרחים או מיב' וקייברכה לכל אירוע מישפחתי של בעלי

* שרי מפ"ם אינם חברים בכנסת.